

2017-08-24

Dnr Son 2017/265

Egenavgifter och priser för den enskilde 2018 (beslutas av socialnämnden)**Förslag till beslut**

1. Socialnämnden föreslås anta socialförvaltningens förslag till avgifter inom nämndens verksamheter från och med år 2018:

- Lunch (pensionärlunch/matlåda hemtjänst/mat vid dagverksamhet) 56 kronor per måltid
- Lunch (sysselsättning socialpsykiatri) 31 kronor per måltid
- Trygghetslarm 166 kronor per månad
- Digital nattillsyn 166 kronor per månad
- Trygghetslarm, installationsavgift 990 kronor per installation
- Mat korttidsboende/vistelse för barn 57 kronor per dygn
- Mat korttidstillsyn SoL/LSS skoldag 16 kronor per skoldag
- Mat korttidstillsyn SoL/LSS lov och ferier 43 kronor per dag
- Familjerådgivning 254 kronor per besök

2. Avgifterna börjar gälla från och med den 1 januari 2018.

Ärendet i korthet

Socialnämnden tar ut olika avgifter för olika insatser i verksamheten. Den allmänna pris- och löneutvecklingen föranleder behov av att återkommande justera avgiftsbeloppen. Kommunfullmäktige har bemyndigat socialnämnden att vid behov ändra vissa avgifter i takt med pris- och kostnadsförändringar. Övriga avgifter beslutas av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. En generell uppräknings har gjorts på cirka 2 procent utifrån nuvarande avgifter från och med den 1 januari 2018.

Handlingar

1. Socialförvaltningens tjänsteskrivelse 2017-08-24.
2. Sammanställning över avgifter för den enskilde år 2017 och förslag till avgifter år 2018.

Bakgrund

Enligt punkt 1-2 (förslag till beslut) beslutas av socialnämnden.

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 25 augusti 2008, § 113, bemyndigades socialnämnden av fullmäktige att vid behov fatta beslut om korrigerande av följande avgifter: trygghetstelefon/larm, korttidsboende/vistelse, korttidstillsyn LSS, turbunden resa samt familjerådgivning. Socialnämnden beslutar också om priset för pensionärlunch vid kommunens restauranger, samt digital nattillsyn.

Vidare, har socialnämnden vid sammanträde den 5 september 2013, § 133 beslutat att egenavgiften för mat för vuxna vid andra stöd- och hjälpinsatser än behandlingsinsatser inom individ- och familjeomsorgen ansvarsområde från och med 2015 årligen utgår ifrån att ha samma belopp som för matavgift inom övriga socialförvaltningen (äldreboende och korttidsboende för vuxna). Dessutom beslutades att egenavgift för vuxna vid boende i stöd- och eller omvårdnadsboende, i arbetskooperativ, på inackorderingshem, i familjehem, på natthärbärge och på skyddat boende ska från och med 2015 årligen utgå ifrån att uppgå till högst en tolfte del av 0,5 gånger prisbasbeloppet.

Analys

Historiskt har avgifterna generellt räknats upp med cirka 2 procent per år, dock inte för 2015 då ingen uppräknings gjordes.

Indikator för att visa nämndens kostnadsutveckling är OPI (omsorgsprisindex). Indexet är framtaget tillsammans av SKL (Sveriges kommuner och landsting), Vårdföretagarna och Pacta. SKL anser att indexet ska användas för verksamheter där löneavtal mellan SKL och kommunal dominerar eller är riktmärke för andra avtalsparter. Indexet utgår från beräknade löneavtalsutfall och historiskt uppmätta löneförändringar utöver avtal. Lönekostnadsförändringarna vägs ihop med KPI-förändringen det senaste året, 80 procent lönekostnadsförändring och 20 procent KPI.

Omsorgsprisindex

	def 2015	def 2016	def 2017
Årskostnad för löneavtal	2,51	2,64	2,69
Löneökning utöver avtal (strukturförändring och löneglidning)	0,10	0,10	0,10
Lagstadgade arbetsgivaravgifter	0,00	0,44	0,10
Löneförändringarnas påverkan på semesterlöneskulden	0,14	0,04	0,28
Summa lönekostnadsförändring	2,75	3,22	3,17
KPI (genomsnittlig inflation 12 mån tom. nov året före)	-0,1	-0,1	0,84
Omsorgsprisindex*	2,2%	2,6%	2,7%

* 80% lönekostnadsförändring och 20% KPI

Ovan tabell med OPI visar på en kostnadsutveckling de senaste åren (2015-2017) mellan 2,2 och 2,7 procent. Förvaltningens bedömning är att löne- och prisutvecklingen år 2018 generellt kommer att vara på 2,5 procent. Detta antagande är utifrån vårpropositionen 2017.

Flertalet av nämndens avtal med utförare regleras av OPI. Dessutom vid alla nya avtal använder nämnden OPI som index.

Sammantaget visar ovan beskrivning av kostnadsutvecklingen att det är rimligt att höja avgifterna för den enskilde.

I budgetförutsättningar 2018 som Socialnämnden beslutade om den 15 juni 2017 ingår beräkning av intäkter från den enskilde avseende avgifter. I budgeten beräknades att höjningen av avgifterna ska ge 1 procent mer i intäkter per år.

För att höjningen av avgifterna ska ge 1 procent mer i intäkter är bedömningen att avgifterna måste höjas med 2 procent, vilket också ligger i linje med OPI-indexet. Detta beror på att kommunen har begränsningar i hur stor avgiften får vara för den enskilde. Kommunen måste ta hänsyn till förbehållsbelopp, avgiftsutrymme och ett tak för vård- och omsorgsavgiften. Dessa begränsningar har historiskt sett gjort att effekten i mer intäkter har varit cirka hälften av föreslagen höjning. Därmed är förslaget att avgifterna generellt höjs med 2 procent.

Överväganden

Vid beräkningen av en persons totala avgift per månad tas hänsyn till förbehållsbeloppet som fastställs för varje person. Förbehållsbeloppet är det belopp som den enskilde har rätt att behålla av sina egna medel innan avgiften för insatser enligt SoL (socialtjänstlagen 8 kap 7§) är betald. Minimibeloppets storlek räknas årligen upp med prisbasbeloppet.

Utöver ovan tas dessutom hänsyn till varje individs avgiftsutrymme. Avgiftsutrymmet visar vilken betalningsförmåga för hemtjänstavgifter i ordinärt och särskilt boende och dagverksamhet som en person har. Det beräknas genom att förbehållsbeloppet dras från summan av inkomsterna. Det som blir kvar visar betalningsförmågan - avgiftsutrymmet för att betala hemtjänstavgifter i både ordinärt och särskilt boende och dagverksamhet.

Det finns även ett tak för hur stor vård- och omsorgsavgift kommunen får ta som "högsta avgift", 48 procent av prisbasbeloppet. För år 2018 är högsta avgiften 1 820 kronor per månad. För bostad i särskilt boende per månad uppgå till högst en tolfedel av 50 procent av prisbasbeloppet. För år 2017 är hösta avgiften 1 896 kronor per månad.

Nedan följer förslag till höjning av avgifter och de föreslås gälla från och med 1 januari 2018. Nuvarande och föreslagna avgifter, liksom vilken nämnd som beslutar och om avgiften ingår i högkostnadsskyddet eller inte framgår av bilagan "Sammanställning över avgifter och för den enskilde år 2017 och förslag till avgifter år 2018".

Lunch(pensionärslunch/matlåda hemtjänst/mat vid dagverksamhet)

Nuvarande pris för pensionärslunch/matlåda hemtjänst/mat vid dagverksamhet är 55 kronor för en måltid.

Priset gäller pensionärer som äter på kommunens restauranger, matlåda från kommunens restauranger som levereras av hemtjänst, samt mat vid dagverksamhet.

Avgiften ingår inte i högkostnadsskyddet.

Förslag:

Priset/avgiften höjs till 56 kronor.

Lunch(sysselsättning socialpsykiatri)

Nuvarande pris för lunch/mat vid sysselsättning för socialpsykiatri 30 kronor för en måltid.

Priset gäller deltagare och besökare till verksamheten.

Avgiften ingår inte i högkostnadsskyddet.

Förslag:

Priset/avgiften höjs till 31 kronor.

Trygghetslarm

Trygghetslarm (en tjänst inom området informations- och kommunikationsteknik, IKT) ges när en enskild har behov av att nå hemtjänstpersonal vid akuta behov till exempel om det föreligger risk för att den enskilde ramlar och inte själv kan ta sig upp. Trygghetslarm ökar möjligheterna för den enskilde att bo kvar i ordinärt boende.

Avgiften för trygghetslarm är per abonnemang. Avgiften för trygghetslarm är idag 163 kronor per månad. Inga andra kostnader tillkommer förutom installationsavgift.

Avgiften för tjänsten trygghetslarm ingår i högkostnadsskyddet, samt installationsavgiften.

Förslag:

Avgiften för trygghetslarm höjs till 166 kronor i månaden. Installationsavgiften kvarstår på 990 kr.

Avgift för digital nattillsyn till äldre

Digital nattillsyn innebär att äldre erbjuds tillsyn på natten via webbkamera istället för, eller som komplement till, personliga besök. Avgiften tas ut i abonnemangsform per månad.

För närvarande är avgiften 163 kronor per månad.

Avgiften ingår i högkostnadsskyddet.

Förslag:

Avgiften för digital nattillsyn höjs till 166 kronor per månad.

Korttidsboende/korttidsvistelse för barn under 18 år enligt SoL och LSS

Enligt bestämmelser i socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och socialtjänstförordningen ska föräldrar till barn/ungdomar under 18 år bidra till kommunens kostnader för den omvårdnad som barnet får utanför hemmet.

Nuvarande matavgift för korttidsboende/korttidsvistelse är 56 kronor per dygn.

Avgiften ingår inte i högkostnadsskyddet.

Förslag:

Avgiften för korttidsboende/korttidsvistelse höjs till 57 kronor per dygn. (Samma kostnad som matkostnader för barn- och ungdomsboende och familjehem LSS).

Matavgift för korttidstillsyn skolungdom över 12 år enligt SoL/LSS

Barn över 12 år med funktionsnedsättningar kan ha rätt till korttidstillsyn utanför det egna hemmet före och efter skolans slut, under lov dagar, studiedagar och längre lov (till exempel sommarlov). Många ungdomar med omfattande funktionsnedsättningar som har förvärvsarbetande föräldrar kan av olika skäl inte klara sig själva under dessa tider, utan behöver tillförsäkras både en trygg situation och en meningsfull sysselsättning.

Enligt nu gällande beslut betalar föräldrarna matavgift på 16 kronor per skoldag och 42 kronor per lov- och feriedag för skolungdom över 12 år med korttidstillsyn enligt SoL/LSS.

Avgifterna ingår inte i högkostnadsskyddet.

Förslag:

Matavgiften per skoldag är oförändrad på 16 kronor och matavgiften för lov- och feriedagar höjs till 43 kronor per dag.

Familjerådgivning

Ett besök hos familjerådgivningen kostar idag 249 kronor per besök. Utförare av familjerådgivning tar ut egenavgiften direkt av kunden. Avgiften utgör därför en del av ersättningen till utförarna.

Avgiften ingår inte i högkostnadsskyddet.

Förslag:

Avgiften för familjerådgivning höjs till 254 kronor per besök.

Barnkonsekvensanalys

En generell höjning av priserna/avgifterna förväntas inte påverka barn och ungdomar varken i positiv eller negativ riktning.

Ekonomiska konsekvenser

De föreslagna avgiftshöjningarna görs för att kompensera för beräknade pris- och löneökningar för 2018. Kommunens intäkter beror inte bara på höjningen i sig, utan påverkas också av avgiftstak och den bedömning som görs av den enskildes betalningsförmåga. För de avgifter som omfattas av högkostnadsskyddet kommer ingen att betala mer än 48 procent av basbeloppet (för år 2017 motsvarar detta 1 820 kronor per månad).

Socialförvaltningens bedömning är att föreslagen avgiftshöjning kommer generera cirka 500-700 tkr under 2018 inklusive de avgifter kommunfullmäktige beslutar om.

Slutsatser

Socialnämnden föreslås besluta om avgifter enligt punkt 1-2.

Arnfinn Kleveland
Tf. Socialdirektör

Stefan Lidsten
Avdelningschef

Expedieras

Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige
Arnfinn Kleveland
Stefan Lidsten
Jan Hellström
Lotta Erlandsson
Britt-Marie Bjerver
Rosmarie Gustafsson
Marie Rönnqvist
Rosanna Stenström
Elin Gowland
Annika Larsson
Therese Häggblom
Carina Persson

Ann-Louise Enberg
Kerstin Graveleij
Lena Larsson
Dennis Forsberg
Anneli Olsson
Igor Arboleda
Serkan Cigel
Kristina Negri
Birgitta Nilsson
Per Styrenius